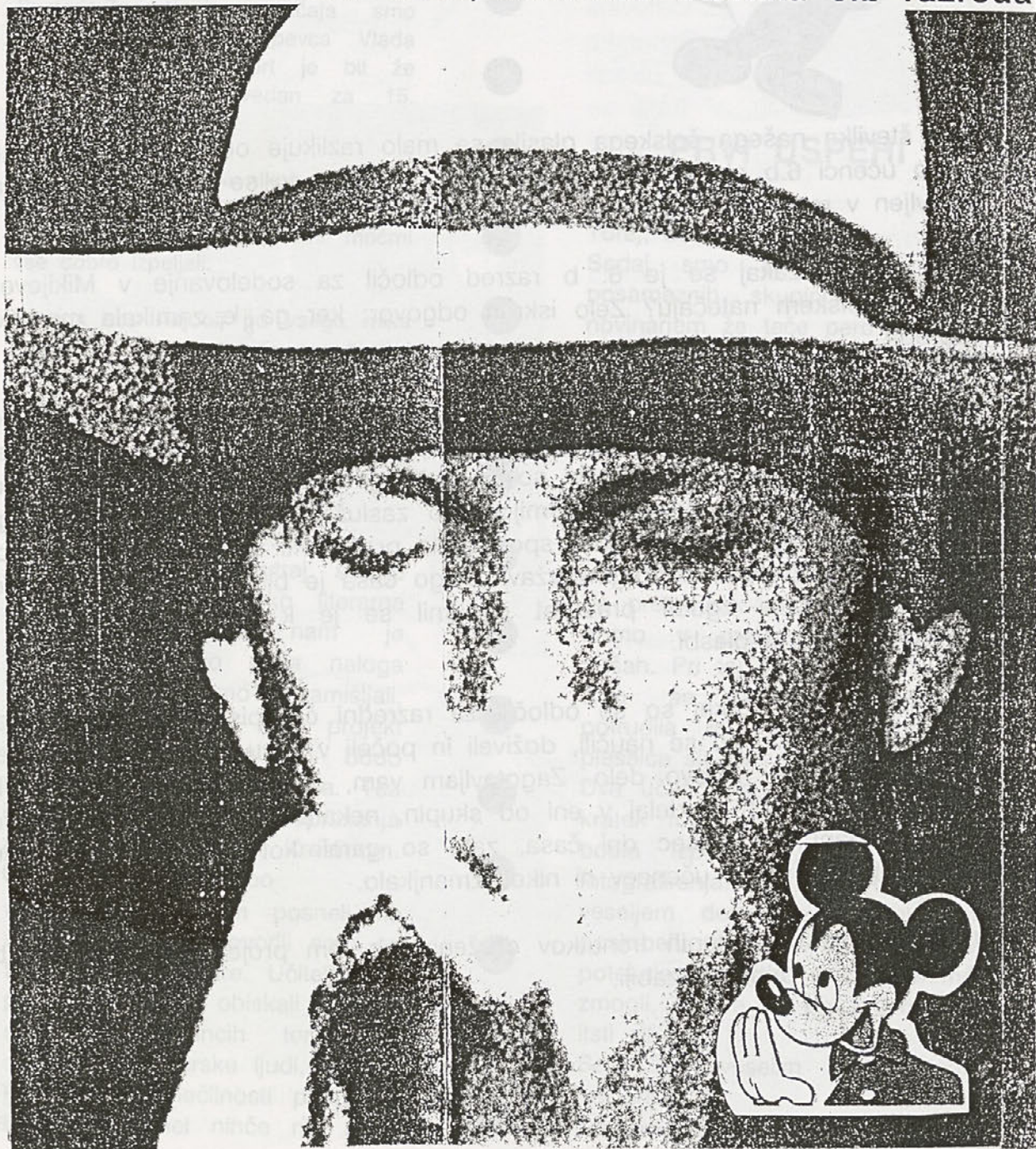

NAJČA

NAJČA, GLASILO OSNOVNE ŠOLE GRM, NOVO MESTO
LETNIK VIII, februar 1996, tematska številka 6.b razreda

UVODNIK

iz vsebine : KAKO SE
JE PRIČELO... str. 3-8
VLADO KRESLIN... str. 9
ČRNA KITARA... str. 16
BELTINŠKA BANDA
str. 17
ANKETA... str. 24

Mikijev veliki šolski natečaj - izziv za projekt 6.b

Tale številka našega šolskega glasila se malo razlikuje od običajnih. Ustvarili so jo učenci 6.b ob razrednem projektu, s katerim so se odzvali na natečaj, objavljen v reviji Miki Miška.

Vas zanima, zakaj se je 6. b razred odločil za sodelovanje v Mikijevem velikem šolskem natečaju? Zelo iskren odgovor: ker ga je zamikala mamljiva nagrada.

Zakaj so za projektno delo izbrali prav Vlada Kreslina, prekmursko ljudsko pesem in ples? Iz dveh razlogov. Ker je bil za 15. februar napovedan Kreslinov koncert na naši šoli in so se srečanja veselili. Pa tudi, ker mislijo, da je Vlado Kreslin s svojo pesmijo tako zaslužen za ohranjanje ljudskega izročila, da ga je potrebno bolje spoznati in predstaviti tudi vam, dragi bralci, morda pa celo otrokom drugih držav. Dolgo časa je bil sicer rokerski pevec, potem pa se je zgodil preobrat in vrnil se je k svojim koreninam, k prekmurski ljudski glasbi.

Pa še en zakaj. Zakaj so se odločili za razredni časopis na to temo? Ker želijo povedati, kaj so se naučili, doživeli in počeli v času trajanja projekta ter kako je potekalo njihovo delo. Zagotavljam vam, da prav nihče ni stal ob strani, vsak od njih je delal v eni od skupin, nekateri tudi v dveh. Na voljo so imeli manj kot mesec dni časa, zato so garali kot konji, a kljub temu dobre volje pri večini učencev ni nikoli zmanjkalo.

Prepričana sem, da lepih trenutkov druženja ob tem projektu ne učenci 6.b ne mentorji ne bomo pozabili.

Marjana Štern
vodja projekta

DOGODKI, KO Z UŽITKOM REČEŠ ŠŠŠEEEE

Kako se je pričelo

Sredi januarja je sošolka Mica prinesla v šolo revijo Miki Miška, v kateri je bil razpis natečaja. Skupaj sva navdušili sošolke in sošolce ter kasneje še predmetno učiteljico slovenskega jezika Marjano Štern. Ta se je zelo zavzela in navdušila še profesorici glasbene vzgoje in plesa Sonjo Čibej in Branko Moškon ter profesorja likovne vzgoje Branka Šusterja. Za temo natečaja smo izbrali prekmurskega pevca Vlada Kreslina, čigar koncert je bil že zdavnaj prej napovedan za 15. februar 1996.

Kot razred nismo še nikoli sodelovali na kakšnem natečaju. Prepričani smo, da bomo s skupnimi močmi vse dobro izpeljali.

Seveda nas najbolj od vsega mika nagrada - potovanje v pariški Disneyland.

Anita Tintor

PRVI KORAKI

V četrtek 1. 2. zjutraj se je zbrala naša novinarsko literarna skupina. Učiteljica nam je povedala, da bo naša naloga veliko težja, kot smo si zamišljali, saj bomo morali naš projekt predstaviti tako, da ga bodo razumeli otroci vsega sveta. Tea in Doris sta že prinesli vprašanja za intervju z Vladom Kreslinom. Odločili smo se, da bo

mo intervju z njim posneli na video kaseto. Dogovorili smo se tudi za plesne pare. Učiteljica je predlagala, da bi obiskali Vladove starše v Beltincih ter malo spoznali prekmurske ljudi, njihovo govorico in značilnosti pokrajine. Seveda ni imel nihče nič proti,

čeprav bo treba pot in dogodke popisati v šolskem glasilu Najči.

Maja Ferbežar

PRVI USPEHI

Torej, delo se je pričelo. Sedaj smo že določili vodje posameznih skupin in pridnim novinarjem že teče pero. Napisali smo že nekaj novic, ki bodo zapolnile prostor v razredni številki Najče. Vsi smo že seznanili starše, ki nam bodo po svojih najboljših močeh pomagali. Tudi učiteljica tehnične vzgoje ga. Branka Moškon se je odločila, da nam bo pomagala. Naučila nas bo prekmurski ples točak. Plesali bomo v prekmurskih narodnih nošah. Pri tej skupini sem vodja, zato se bom še posebej potrudila in držala nadobudne plesalce skupaj.

Dva učenca bosta odšla tudi na kratek fotografski tečaj, tako da bosta izpopolnila svoje znanje fotografiranja. Vsi se bomo z veseljem dobivali po pouku in poskrbeli, da bo stvar gladko potekala. Mislim, da bomo zmogli, saj se vsi potegujemo za isti cilj.

Se že veselim prihodnjega snidenja.

Anita Tintor

NAMESTO RADOSTI NA SNEGU

V sredo, 7. 2. 1996, naj bi imeli športni dan. Toda, ker smo vsi tako zavzeti za ta projekt, smo se odločili, da bomo prišli dopoldne v šolo pod vodstvom naših mentorjev in se razdelili v skupine. V vsaki skupini bomo naredili kaj koristnega. V eni izmed skupin bodo igrali z Orffovimi inštrumenti znane prekmurske melodije. V drugi bomo plesali v narodnih nošah, v tretji se bomo učili o slovenski ljudski pesmi, o glasbeni podobi pesmi, glasbilih, ljudskih godcih in ljudskem plesu. Mislim, da se nam jutri obeta zanimiv in hkrati poučen dan. Učiteljica pa je tudi omenila, da se bomo zares odpravili v Prekmurje in si ogledali rodni kraj Vlada Kreslina ter poizvedeli čim več o tem pevcu in Beltinški bandi. Menim, da je ta novica naravnost super.

Helena Laharner

PLESNA SKUPINA

Ko smo imeli prvi sestanek, smo se dogovorili, kdaj bomo imeli plesne vaje. Zmenili smo se, da bomo vadili vsak dan po pouku in na športni dan. Učiteljica nas je naučila tri prekmurske plesne, to so: Marko skače, Fse kaj lazi po ten sveti in točak, ki je podoben rašplji. Prinesla nam je tudi prekmurska oblačila. Ko smo imeli naslednjo vajo, nam je prinesla še obutev. Potem smo v petek imeli skupne vaje z glasbeniki. Morali

Marko skače, Marko...

smo znati zelo lepo peti, saj če ne bi znali, ne bi vedeli, kateri korak narediti. Nastopa pet parov, pet fantov in pet deklet. Vendar pa če hočemo uspeti, moramo še ogromno vaditi.

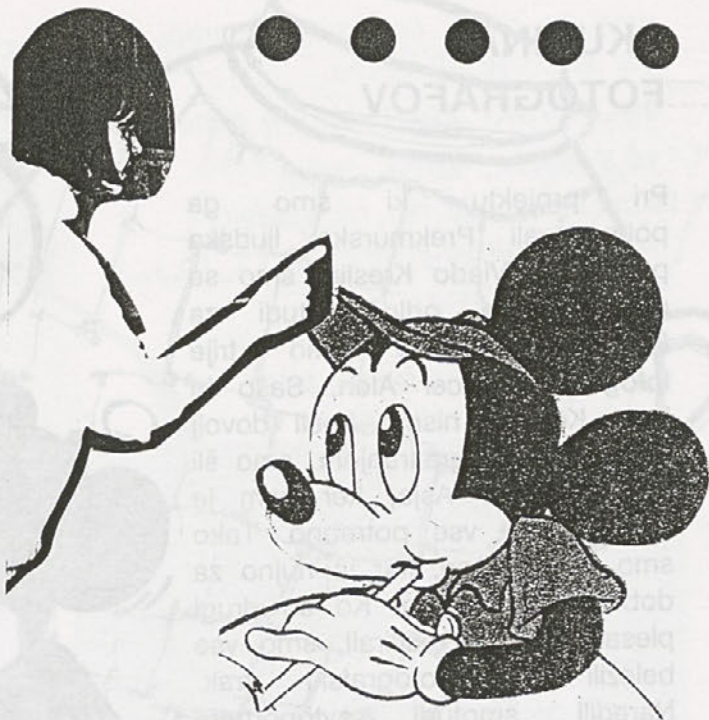
Nejc Drenik, Zorica Djenadič,
Edita Mitrovič, Ana Čolič,

OBLIKOVALI: Katarina P. Rok Bečič
J.Č. 1. L.

GLASBENIKI

V skupini nas je devet. Igramo predvsem na Orffove inštrumente. Matic igra tenorski ksilofon, Gordana altovski ksilofon in triangel, Doris altovski ksilofon in boben, Jasna altovske zvončke, Maja sopranski ksilofon, Izak boben in marako, Igor palčke in boben, Tina palčke in Tea bas. Igramo pesmi Marko skače in Fse kaj lazi po ten sveti, s katerima spremljamo plesalce. Dobivamo se po pouku in veliko vadimo, saj so pesmi dokaj zahtevne. Uči nas učiteljica Čibejeva, ki si zelo prizadeva, da bi nas naučila čim bolje igrati in peti. Ob igranju zelo uživamo, saj je marsikdo prvič igral na inštrumente.

Doris Semenič
Simona Skupek

Besedni ustvarjalci

Besedni ustvarjalci smo pri projektu delali razne reči.

Učili smo se recitirati prekmurske pesmi. To smo vadili tudi v avtobusu, ko smo odšli na obisk h Kreslinovim staršem v Prekmurje.

Pripravili smo vprašanja za očeta in mamo Vlada Kreslina. Priložnost smo imeli intervjuvati še dva člana Beltinške bande, brata Kociper, stara 91 in 87 let. Seveda nismo pozabili na Vlada Kreslina, ki smo ga intervjuvali po koncertu.

Opisovali smo tudi svoje občutke pri poslušanju Kreslinovih pesmi. Izvedli smo anketo med učenci, sodelujočimi pri projektu, katera pesem jim je najbolj všeč in katera njihovim staršem.

Popisali smo pot od Novega mesta do Murske Sobotice.

Spesnili smo več pesmi o Vladu Kreslinu. Vse prispevke smo zbrali in naredili razredno glasilo.

Tea T., Anita T., Doris S.,
Gordana K., Simona S.
Edita M., Jasna H., Ana Č.,
Mateja M., Tina H.

SKUPINA FOTOGRAFOV

Pri projektu, ki smo ga poimenovali Prekmurska ljudska pesem ter Vlado Kreslin, smo se med drugim odločili tudi za fotografiranje. Bili smo trije fotografi, in sicer Alen, Sašo in Rok. Ker pa nismo imeli dovolj izkušenj s fotografiranjem, smo šli v foto studio Asja, ker nam je Elvis razložil vse potrebno. Tako smo izvedeli vse, kar je nujno za dobro fotografiranje. Ko so drugi plesali, peli ali recitali, smo vse beležili na fotografski trak. Naredili smotudi avtoportrete naših sošolcev.

Že od nekdaj smo si želeli, da bi se naučili fotografirati.

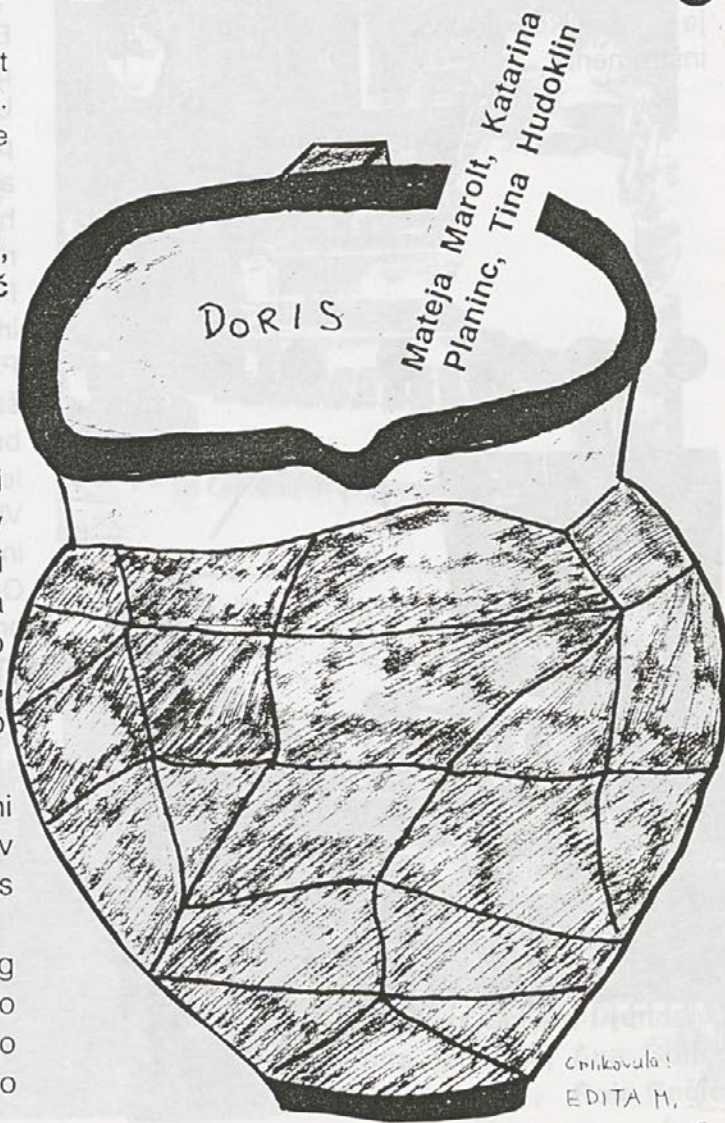
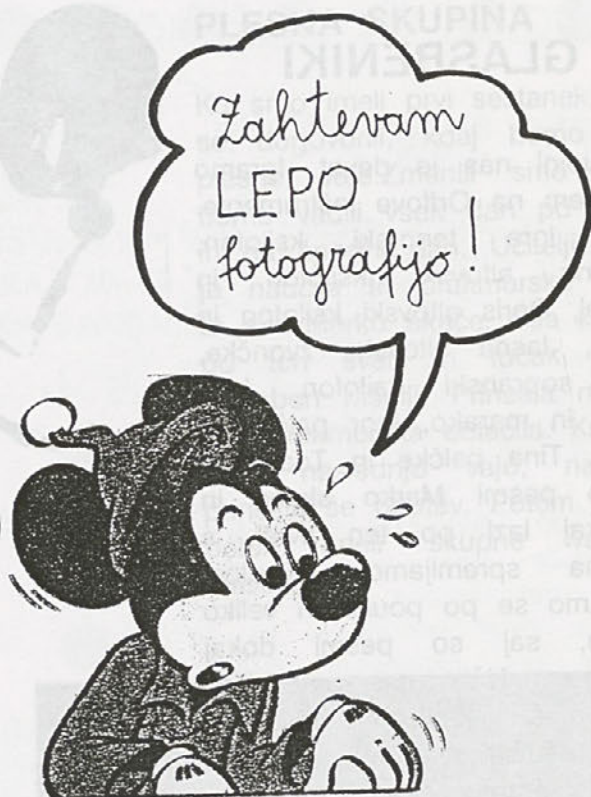
Mislím, da nam je ta projekt omogočil vse, kar smo si želeli. Veselilo nas je skupno druženje s sošolci ter fotografiranje.

Alen Mitič, Sašo Cvetkovič,
Rok Bečič

LIKOVNA SKUPINA

V skupini nas je devet. Pri uri likovne vzgoje smo odšli v Dolenjski muzej, kjer smo si ogledali razstavo Od antičnega vrča do majolke. Tam smo risali razstavljené predmete, predvsem pa prekmursko lončeno posodo. Najbolj pa je bil zanimiv prekmurski lončeni bas. Te risbe bomo objavili v razrednem časopisu in ga s tem popestrili.

Naš mentor je likovni pedagog g. Branko Šuster. Ker bomo to delali prvič, se malo bojimo, a upamo, da se bo vse izteklo v redu.

Crtačevala:
EDITA M.

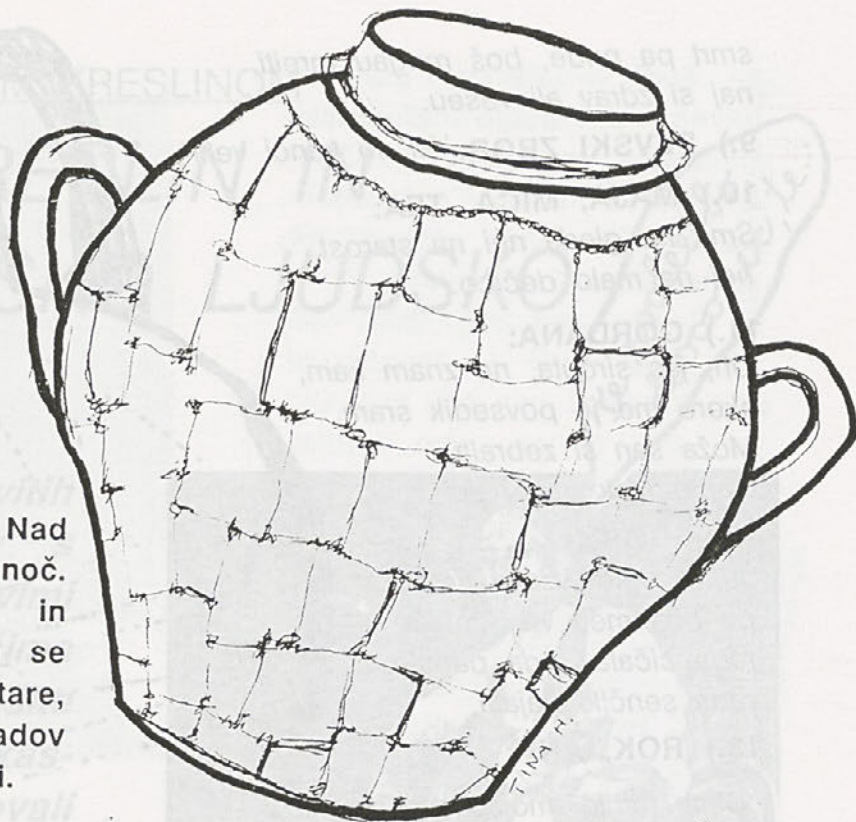
SKLEPNA IZVEDBA PROJEKTA (program za starše)

1.) ANITA (razmišljanje): Nad mesto se je spustila noč. Sedim v svoji sobi in vključim radio. V tišino se razlijejo prijetni zvoki kitare, objame me mehki Vladov glas. Prepustim se glasbi.

2.) PEVSKI ZBOR: Namesto koga roža cveti (refren)

3.) ANITA: Namesto koga roža cveti? Mogoče cveti namesto človeka, ki je hotel biti roža. Mogoče. Namesto koga sem ja? Kaj bi bilo, če mene ne bi bilo? Poskušam se spomniti časa, preden sem se rodila. Ne spomnim se. In ko me več ne bo? Če si bom želela postati veter, naj bo sapica ali burja, če si bom želela postati svobodna kot riba v vodi, svobodna kot ptica v letu, bom mogoče v prihodnjem življenju to postala. Kdor verjame v posmrtno življenje, se lahko ukvarja s tem vprašanjem večno.

4.) PEVSKI ZBOR: Namesto koga roža cveti (refren)

5.) EDITA:

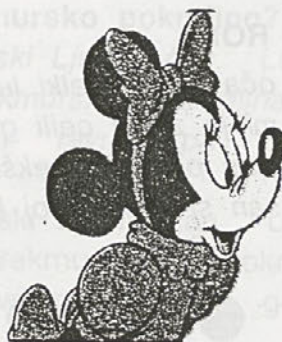
Gjes san mala rouža
rouža momina,
mamica me bouža,
rada me ima.

6.) EDITA (lastna pesem):

Vlado Kreslin,
Prekmurja sin,
k nam je prišel,
nam pesmi zapel!
Teško smo dočakali dan,
ko strune njegove kitare
so nam zaigrale,
ušesa božal glas je znan.

7.) SIMONA (lastna pesem):

8.) MAJA:
Kaj si, človek, na ton svetli,
nej si drugo praj, pepel,

smrt pa pride, boš mogau mreiti,
naj si zdrav ali veseu.

9.) PEVSKI ZBOR: Vsi so venci veili

10.) MAJA, MICA, TEA:

Smrt ne gleda nei na starost,
nei na malo dečico.

11.) GORDANA:

Oh, jas sirouta, ne znam kam,
skoro me je povsedik sram.
Moža san si zebrała,
ki me fsak den nakli vala.

12.) IGOR:

Juri Benko, vzemi Lenko,
pa boš meu vrlo ženko,
rada čičala, rada papala,
rada senčiki hajala.

13.) ROK, ANA:

"Dajte mi jo, moja zlata mati!"
"Ne dam ti je, star si i bradati,
raj jo hočem v škrinjo zaklenoti,
naj jo jejo miši i podgani!"

14.) PEVSKI ZBOR IN
PLESALCI:

Marko skače

15.) NEJC:

Tri babe so se kreigrale,
po nagoj riti streilale.
Gjes san se pa tak smijau,
ka san lače ton njau.

16.) IZAK:

Đe san jas malički pojbiček biu,
te san jas dekle za kiklo loviu.
Po dnevi sprehajau,
vu noči zapajau,
kak je tou lušno bilou.

17.) PEVSKI ZBOR IN
PLESALCI:

Vse kaj lazi po tem sveti

18.) ROK:

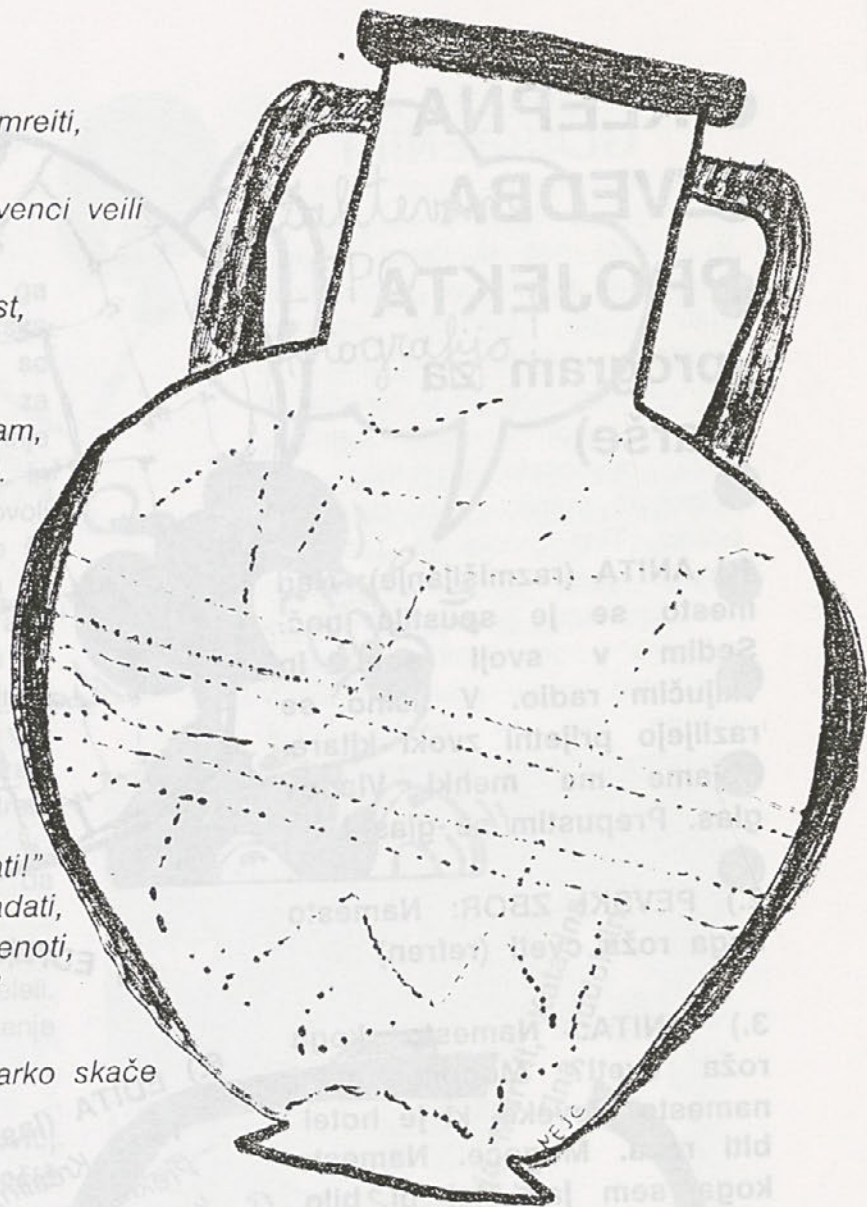
Moj oča biu je velki lump,
kaj mi je zapiu ceili grunt.
Jas san pa ešče vekši lump,
kaj san si zapiu svoj kaput.

19.) MICA:

Zdaj smo delo dokončali,
zdaj mo pa te sladko spali.
Bog dan daj edno lubo leiko noč,
nam pridi, Jezuš, na pomoč.

20.) Plesalci:

TOČAK

INTERVJU Z VLADOM KRESLINOM

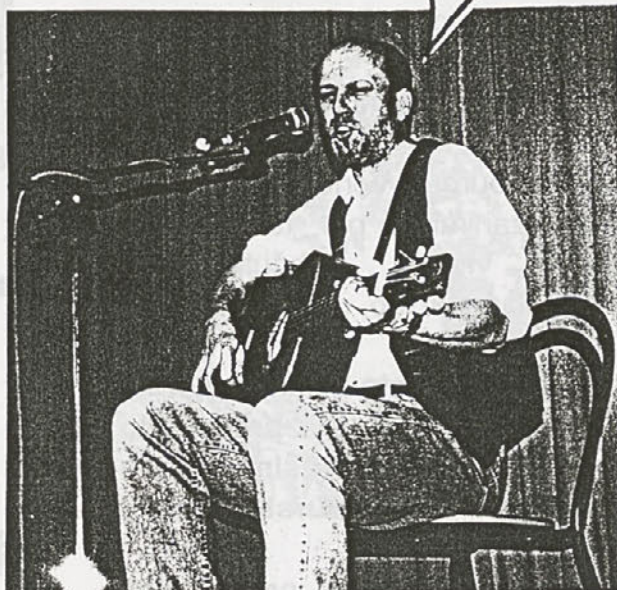
VLADO KRESLIN IN PREKMURSKO LJUDSKO IZROČILO

Te šole bo
leonec, te..

Še polni čudovitih doživetij in vtisov s srečanja z Vladovimi starši in najstarejšima članoma Beltinške bande smo dan kasneje že prepevali skupaj z Vladom v avli naše šole. Po koncertu je Vlado najprej delil podpise, nato pa je na našo željo na vprašanja odgovoril po prekmursko. Poskusite se, kako razumete beltinško narečje, sicer pa smo dodali tudi odgovore v zbornem jeziku!

1. Živite v Ljubljani, ste poročeni, v službi na Radiu Slovenija. Delate tam honorarno? Kje natančno? Sicer pa ste svobodni umetnik, kajne?

Na Radiu Slovenija san buo f službi do leta 1993 in tou f Kadrofskoj službi kak orga-

nizator izobraževanja. Zaj san pa svo- bodni umetnik.

Na Radiu Ljubljana sem služboval do leta 1993 in to v kadrovski službi, kot organizator izobraževanja. Sedaj sem svobodni umetnik.

2. Za Zorana Predina pravijo, da je mariborski Ljubljančan. Bi zase pristali na oznako prekmurski Ljubljančan? Kako bi označili prekmursko pokrajino?

Prekmurski Ljubljančan. Lejko, ja. Prekmurska pokrajina je predfsejn ravna pa gostoljubna.

Prekmurski Ljubljančan. Lahko - da. Prekmurska pokrajina je predvsem ravna in gostoljubna.

3. Tudi v Parizu ste kot pevec s svojo Beltinško bando menda doživeli izredno topel sprejem. Kakšni so Vaši občutki ob popularnosti?

F. Parizji smo nej bilij, bilij smo pa lani f Strasbourgi. Verjetno smo njin bilij zanimijvi, pa tuj dobro smo špilali. Občutki ob popularnosti so dobri pa slabi.

V Parizu nismo bili, bili pa smo ilansko leto v Strasbourgu. Verjetno smo jim bili zanimivi, pa tudi dobro smo igrali. Občutki ob popularnosti so dobri in slabi.

4. Nekoč ste bili rokerski pevec. Kako je prišlo do preobrata k Vašim koreninam, k prekmurski ljudski glasbi?

Do preobrata je prišlo čista slučajno, po drugoj strani pa pravijo, ka prijde fsaka stvar ob pravon časi.

Do prebrata je prišlo povsem slučajno, po drugi strani pa pravijo, da pride vsaka stvar ob pravem času.

5. Kakšen je danes Vaš odnos do prekmurske ljudske pesmi? Kakšne so njene značilnosti? Jo mladina dovolj ceni?

Moj odnos do fsej vrst ludskij pesmi se je zadnja lejta precj z boukšau. Prekmurska ludška pesem je predfsejn precj žalostna.

Mogouče jo tuj z našof pomočjouf mladina zaj malo bole "obrajta".

Moj odnos do vseh vrst ljudskih pesmi se je zadnja

leta precej izboljšal. Prekmurska ljudska pesem je predvsem precej žalostna.

Mogoče je tudi z našo pomočjo mladina sedaj malo bolj "obrajta."

6. Občudujemo Vas kot odličnega pevca in avtorja besedil. Ali tudi plešete? Kateri prekmurski ljudski ples Vam je najbolj pri srcu?

Obsolutno ne plešen. Sicer ja pa tou precj pogousti pojaf med muzikantami.

Sploh ne plešem. Sicer pa je to precej pogost pojav med muzikanti.

7. Bili ste odličen učenec v osnovni šoli, pa tudi kasneje v gimnaziji, kjer ste bili celo oproščeni mature. Pa ste vendar mogoče kdaj tudi kakšnega kozla ustrelili?

V gimnaziji san seveda nej buo odličnjak, komaj dober, mi je pa gratalo z odličnin naprafi maturo. Kozle smo pa fala bougi skouz strejlali.

V gimnaziji seveda nisem bil odličnjak, komaj dober, mi je pa uspelo maturirati z odliko. Kozle pa smo hvala bogu streljali vseskozi.

8. Kako ste kot najstnik preživljali prosti čas, ko niste imeli računalnika in najbrž tudi televizije ne?

Prousti čas smo preživljali tak kak tou pač je na vasi, da san buo pa že f sedmon razredi, me je že muzika zgrabila, pa prvi ansambel, pa tak naprej.

Prosti čas smo preživljali tako, kot je to pač na vasi, me je pa muzika zgrabila že v sedmem razredu, pa prvi ansambel in tako naprej.

9. Ste v času svojega otroštva v vaši družini doma peli? Kdaj, kaj, kako?

Ne bi mogeu prafti, ka smo glij skupinsko spejali. Včasi sva z mamof, ampak bole iz zafrkancije. Ne bi rekel, da smo peli skupinsko. Včasih sva z mamo, ampak bolj iz zafrkancije.

10. Imate lepe spomine na otroštvo v Prekmurju? Ste liričnost pokrajine, njeno mehko, otožnost in spokojnost vsrkali vase in jo še nosite s seboj?

Najvekši uspeh v muziki bi dosegnu, če bi mi te vonj po Prekmurji uspelo izražati v svoji

muziki. Na otroštvo man fala bougi lepe spomijne.

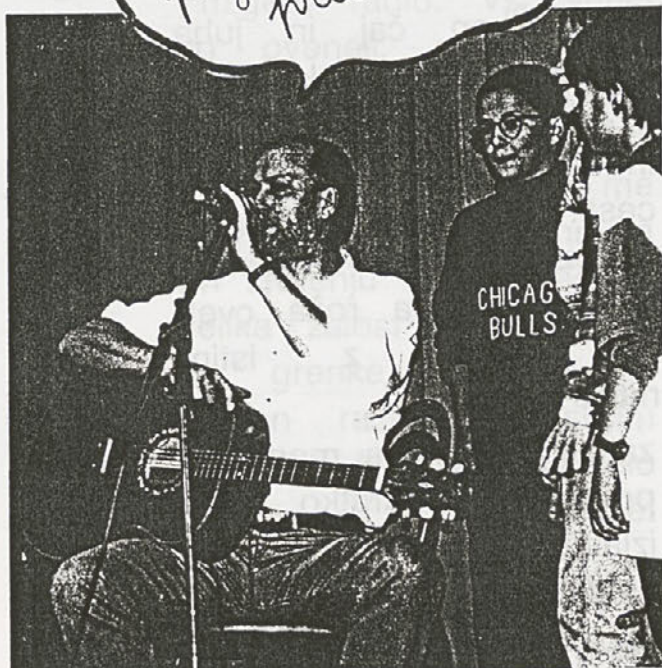
Največji uspeh v glasbi bi dosegel, če bi mi ta vonj po Prekmurju uspelo izražati v moji glašbi. Na otroštvo imam hvala bogu lepe spomine.

Doris Semenič,
Tea Tušek

CR. INOVAČA / TEN T.

No, so le zbrali pogum in prišli.....!

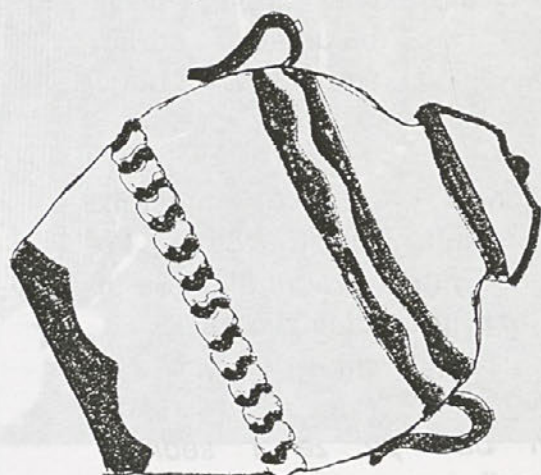
Feri Lainšček

NAMESTO KOGA ROŽA CVETI

Prekmurški pisatelj Feri Lainšček se je rodil 1959. leta na Goričkem, v vasi Dolenjci. Doštudiral je novinarstvo in sedaj ustvarja v Murski Soboti kot svobodni umetnik. Poleg knjige *Namesto koga roža cveti*, po kateri je posnet slovenski film *Halgato*, je napisal še kakih petin-dvajset del. Najbolj nas zanimajo mladinska dela. Izvedeli smo, da je napisal tele knjige za mladino: *Cicibanija*, *Škrat Sanjavec*, *Ajša Najša*, *Cufek Modrijan*, *Cufek v živalskem vrtu*, *Čiren čaj in juha kokos pokos kvak kvak*, *Ko želi Tilčka postati Tilka* in *Tilček Tilen*, *Znalček na cesti*. Zanimala nas je povezava med pesmijo *Namesto koga roža cveti* in knjigo z istim naslovom,

zato ga je naša mentorica poprosila za kratko pisno izjavo o tem. Feri Lainšček se je zelo ljubeznivo in takoj odzval

povabilu, za kar se mu prsrčno za-hvaljujemo. Tako je napisal:

Jasna.H

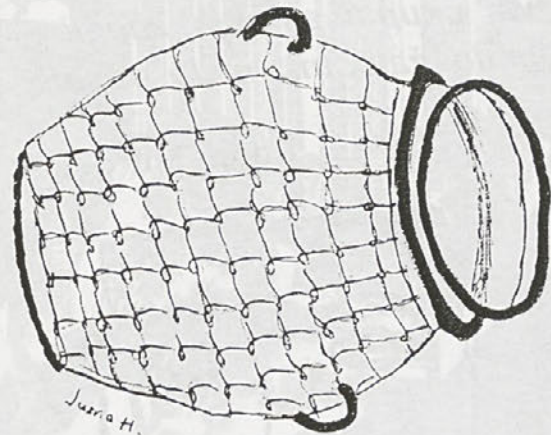
Namesto koga roža cveti; da. Včasih zadoščajo le dve, tri, ali pač štiri srečno zložene besede. Premalokrat se zavemo, kako le navidez preprosto jih je izreči, da potem res so in se dotaknejo z občutkom lepega. Koli-kokrat so me v teh letih že vprašali: "Namesto koga roža cveti?" Gotovo so tako spraševali tudi Kreslina. Pa Mlakarja, ki je po romanu posnel film in televizijsko nadaljevanko. Še večkrat so spraševali, kako se je v resnici začelo - je bil prej roman ali pesem?

Iskra je vsekakor pre-skočila, ko je pesem šele nastajala. Takrat torej, ko

POGUMNO PERO POGUMNO PERO

jo je Vlado še nosil na pomečkanem koščku papirja in jo je popeval bolj zase. Občutja, ki jih je vzdramila, ko sem jo takrat, tam, v kuhinji, prvič slišal, so mi kratkomalo natresla navdihov za en cel roman in potem še za scenarij. Zdaj pa - ali so bile le besede ali pa je bilo pravzaprav že vseskozi nekje v zraku?

Feri Lainšček

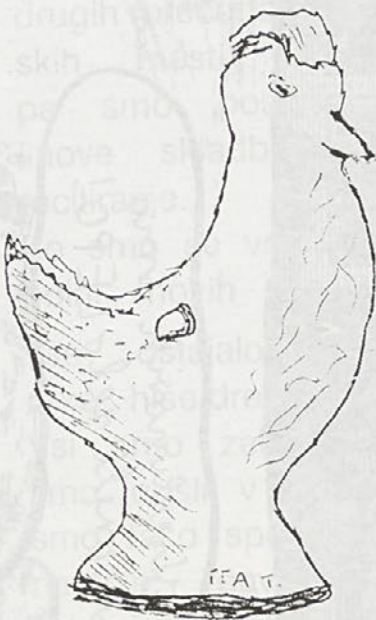

Sedaj ga bomo lahko spoznali in ga o vsem povprašali. Zelo nas zanima, kakšen bil je kot fantek majhen.

Simona Skupek

Vsi so venci veili

Tik, tik, tak, kapljice polzijo po mojem oknu. Vse je utonilo v mraku. Prižgem radio. Vsi venci so oveneli, poje Vlado, samo njegov je zelen, ker ga zaliva s svojimi solzami. Preplavi me otožnost. Venec ohranja pri življenju samo njegova velika žalost in solze, ki so grenke, da bi še kamen razklale. Zaslišim ihtenje. Ali res? Radio utihne. V tišini zopet razmišljam.

Anita Tintor

*Vsi so venci veili
je lepa pesmica,
vsi skupaj smo jo zapeli,
malo žalostni, malo veseli.*

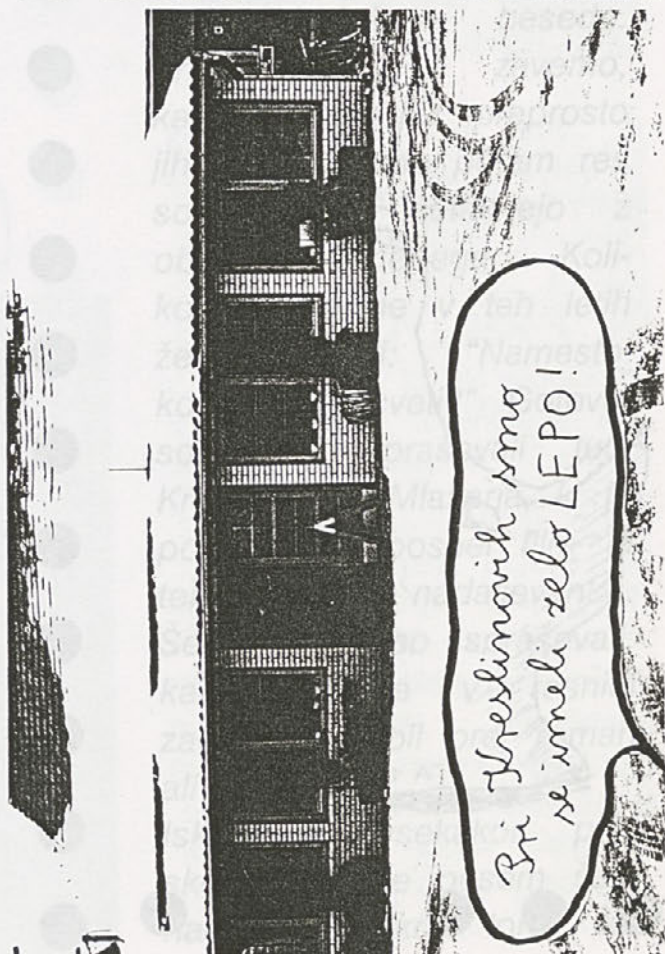
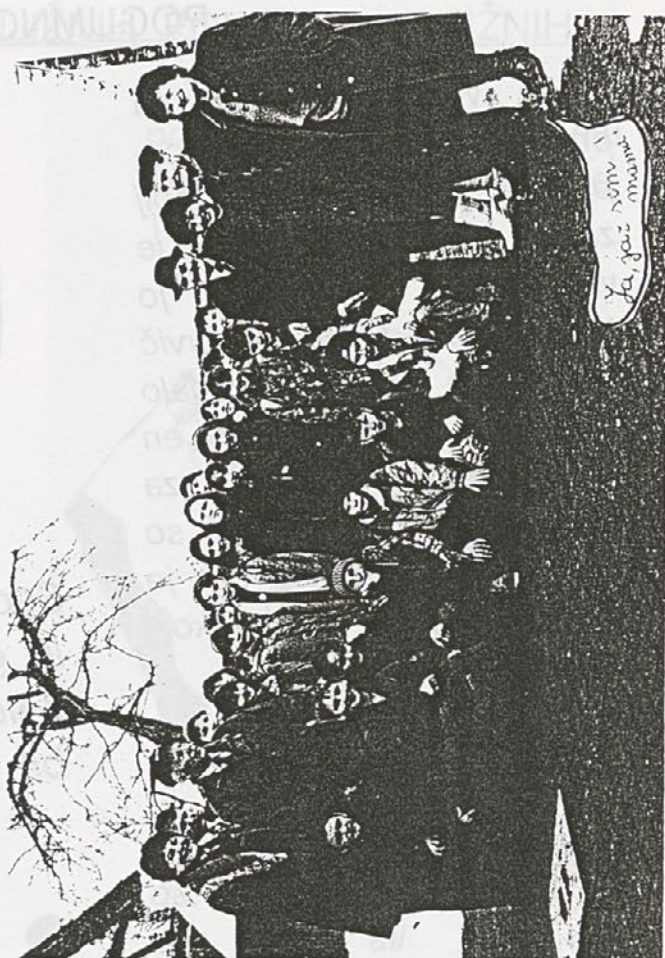
Edita Mitrovič

Pri Kreslinovih

Končno smo prispeli h Kreslinovim. S seboj smo vzeli pisala in razne beležke. Kreslinovi so nas zelo lepo sprejeli, pa tudi na valentinovo niso pozabili. Postregli so nam s pijačo in s prekmurskimi krapki. Nato smo vsi skupaj zapeli pesem Vsi so venci veili. Ko smo se odpočili in okrepčali, smo prišli na dan z vprašanji. Vse pa je potekalo v dnevnem basu pri Tončku, ki je Vladova rojstna hiša. Tam sta bila tudi Jože in Janček, ki sta nam povedala mnogo zanimivosti o Beltinški bandi. Oče in mama pa sta nam povedala nekaj anekdot o Vladu, ki smo se jim vsi prisrčno nasmejali. Pri Kreslinovih smo se imeli zelo lepo. Za konec prečudovitega srečanja pa smo vsi še enkrat zapeli.

Mica Potočnik

Po poteh ekskurzije

Ob 7. uri je avtobus odpeljal in z njim vsi radovedni novinarji, pevci, recitatorji, plesalci, pesniki, glasbeniki, likovniki in fotografi 6.b

Do koder je segal pogled, vse je bilo belo. Tako niti nisem razločila krajev, mimo katerih smo se peljali. Najbolj v spominu pa mi je ostala reka Sava, ki se je vila po poljih in gozdovih. Sava je bila prečudovite modrikaste barve in mnogo neznatnih brzic je imela. Ker pa sem nekako lahko razbrala s cestnih znakov, vem, da smo se peljali mimo Brežic, Krškega, Zidanega Mostu, Celja in še mnogo drugih prečudovitih slovenskih mest. Med potjo pa smo poslušali Kreslinove skladbe in vadili recitiranje.

Ko smo se vračali domov, polni novih doživetij, je vse ostajalo za nami: reke, hiše, drevesa, ceste... Vsi smo zelo veseli, da smo odšli v Beltince, saj smo tako spoznali njihovo narečje, navade, gostoljubnost. Mislim, da nam bo ta pot v Beltince ostala v trajnem spominu.

"Jezus, kak
sou furbčni!"

En lep prekmurski pozdrav!
Ana Čolić

Črna kitara

Kreslinov oče je kupil črno kitaro s svojo prvo plačo v Mariboru. Bil je lačen in je kupil sendvič za preostali denar. Na koncu je ostal brez denarja za vlak. Čakal je na tovorni vlak, ki je šel ob polnoči v Mursko Soboto. Ko je vlak prispel, je hotel na zadnji vagon. Tam pa ga je zasačil strojevodja. Kreslinov oče je povedal, da nima denarja za vlak. Strojevodja ga je vprašal, kam bi se peljal in kaj ima s seboj. Odgovoril je, da bi se peljal v Mursko Soboto in da ima s sabo kitaro, ki jo je kupil v Mariboru. Strojevodja je rekel, da se lahko pelje, ne da bi plačal, pod pogojem, da kaj zaigra. Kreslinov oče je vzel kitaro in zaigral. Tako je prišel do Murske Sobote.

30 kitaro
sem si kupil
z prvo plačo.

Mateja Marolt, Tina Hudoklin in
Katarina Planinc

Beltinška banda

V Beltinški bandi je devet članov, ki igrajo naslednje inštrumente: kontrabas, violino, cimbale, harmo-niko, kitaro, klarinet, bas, saksofon in trobento.

Beltinško bando so ustanovili pred sedemdesetimi leti, s Kreslini pa sodeluje zadnjih pet let. Najstarejši član Beltinške bande je Jože, ki je star 91 let, drugi najstarejši član je Janči, ki je star 87 let, tretji pa oče Vlada Kreslina, ki je star okoli 60 let.

Zorica Djenadič in
Edita Mitrovič

LJUDSKE PESMI

Ljudska pesem ni preveč zapletena, kajti samo taka je primerna za spominski prevzem po ustnem izročilu. Ljudska pesem je zrcalo življenjskih razmer, človekovih misli. Je tudi vir za spoznavanje kulture. Slovenci poznamo enoglasno, dvoglasno, troglasno, štiriglasno in petglasno petje. Še danes pogosto pojejo enoglasno v Prekmurju. Dvoglasno petje je znano po vsej Sloveniji.

Potrebno je še omeniti razliko med zborovskim petjem in ljudskim večglasnim petjem, kjer nikoli ne začenjajo vsi pevci peti skupaj. Glasovi vstopajo eden za drugim. Najspodobnejši pevec začenja prvi in ima enako vlogo kot dirigent v zboru, saj da drugim pevcem intonacijo.

Jasna Hadžialić

CIMBALE

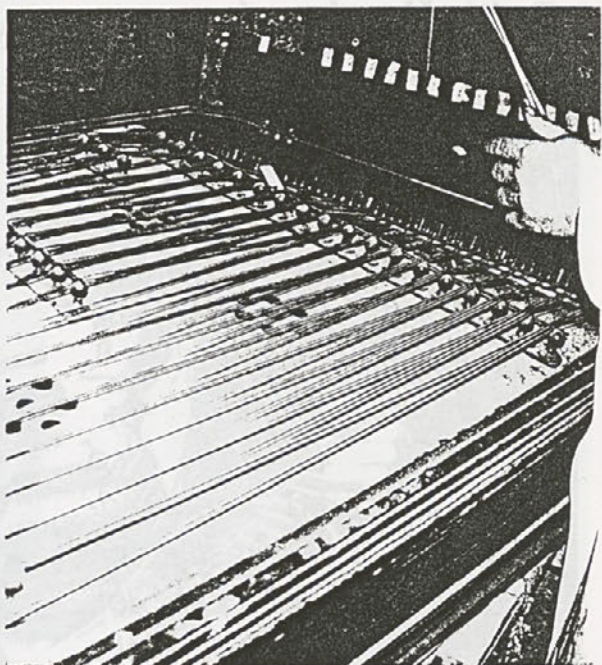
Nastale so v Budimpešti v 19. stoletju iz opreklja. Iz manjših cimbal je Madžar Jozef Schunda leta 1870 skonstruiral velike cimbele, ki so bile popolnejše od malih. Imele so pedalni mehanizem, štiri oktave, 123 strun in štiri noge.

Cimbele so postale ljudsko glasbilo domače obrtniške ali tovarniške izdelave. Razlikovale so se po velikosti, barvitosti zvoka in uglastivi.

**Gordana Knez in
Simona Skupek**

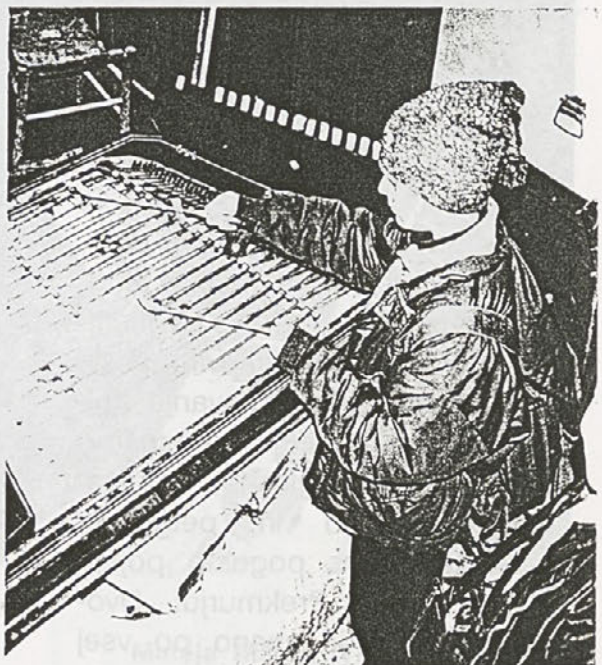
Cimbele v soboškem muzeju

Po prijetnem srečanju s Kreslinovimi smo odšli v muzej, kjer smo si ogledali približno 80 let stare cimbele. Ker je bil muzej uradno zaprt, nas je sprejel prijazni gospod Boris Orešnik in ogledali smo si samo ta znameniti inštrument. Naj ga opišem: podobne so klavirju, imajo štiri noge ter 123 lepo zvonečih strun. Na njih igramo s posebnimi paličicami. Cimbele so zelo star inštrument in danes

ni prav veliko cimbalistov. Cimbele, ki smo si jih ogledali, so last muzeja v Gornji Radgoni in so bile v Murski Soboti samo v popravilu. Ker sem cimbele videla prvič, je bilo to zame posebno doživetje.

Anita Tintar

SLOVENSKA LJUDSKA GLASBA

Slovensko ljudsko izročilo, v katero prištevamo tudi pesem, ples in godčevstvo, pripada širši srednjeevropski kulturi in slovenski dediščini, porojeni že v pradomovini - Aziji. Ni določen kraj in čas nastanka, saj se ne prestando spreminja. V ljudsko ustvarjalnost prištevamo tudi tisto glasbo, ki je bila v določenem obdobju značilna za najširše plasti ljudstva-kmete, obrtnike in meščane. Pri opredeljevanju ljudske glasbe ne pozabimo na čas, kraj in socialni položaj! Vsak arhivski zapis je enkratna podoba trenutnega stanja. Prvo poročilo o slovenski ljudski pesmi sega v 14. stoletje. V ljudski pesmi je lahko misel izražena domiselno in slikovito kljub skromnim sredstvom izražanja. Ljudska pesem je zrcalo različnih življenjskih razmer. Jezik v ljudski pesmi skoraj nikoli ni povsem narečje, marveč je nekakšna vmesna stopnja med narečjem in knjižnim jezikom. Ljudska pesem je vselej namenjena petju in ne deklamiranju!

Tina Hudoklin

Najstarejša ljudska glasbila

Najstarejše glasbila so piščali iz trstike, dude, rogovi, piskanje na travo ali pero in oprekelj. Kasneje so spoznali še gosli, klarinet in bas. Od 17. do 19. stoletja je bil razširjen sestav na Kranjskem, Koroškem in Notranjskem oprekelj, violina in bas na tri strune. Na Primorskem so bili pogosti sestavi piščali, gosli in bas. V Reziji, Prekmurju in Porabju so se ogreli za godala. V Prekmurju so godčevske

skupine imenovali "goslarje". Moden godčevski sestav 19. stoletja so bile pihalne godbe, posamezna glasbila iz njih pa so se pojavljala v najrazličnejših naključjih godčevskih sestavih na Dolenjskem, Notranjskem, Primorskem, Štajerskem, v Brkinih, Prekmurju, Prlekiji in Slovenskih goricah. Glasbila so lahko narejena doma, improvizirana, kupljena, sorodna ali prevzeta od drugih ljudstev.

Tea Tušek

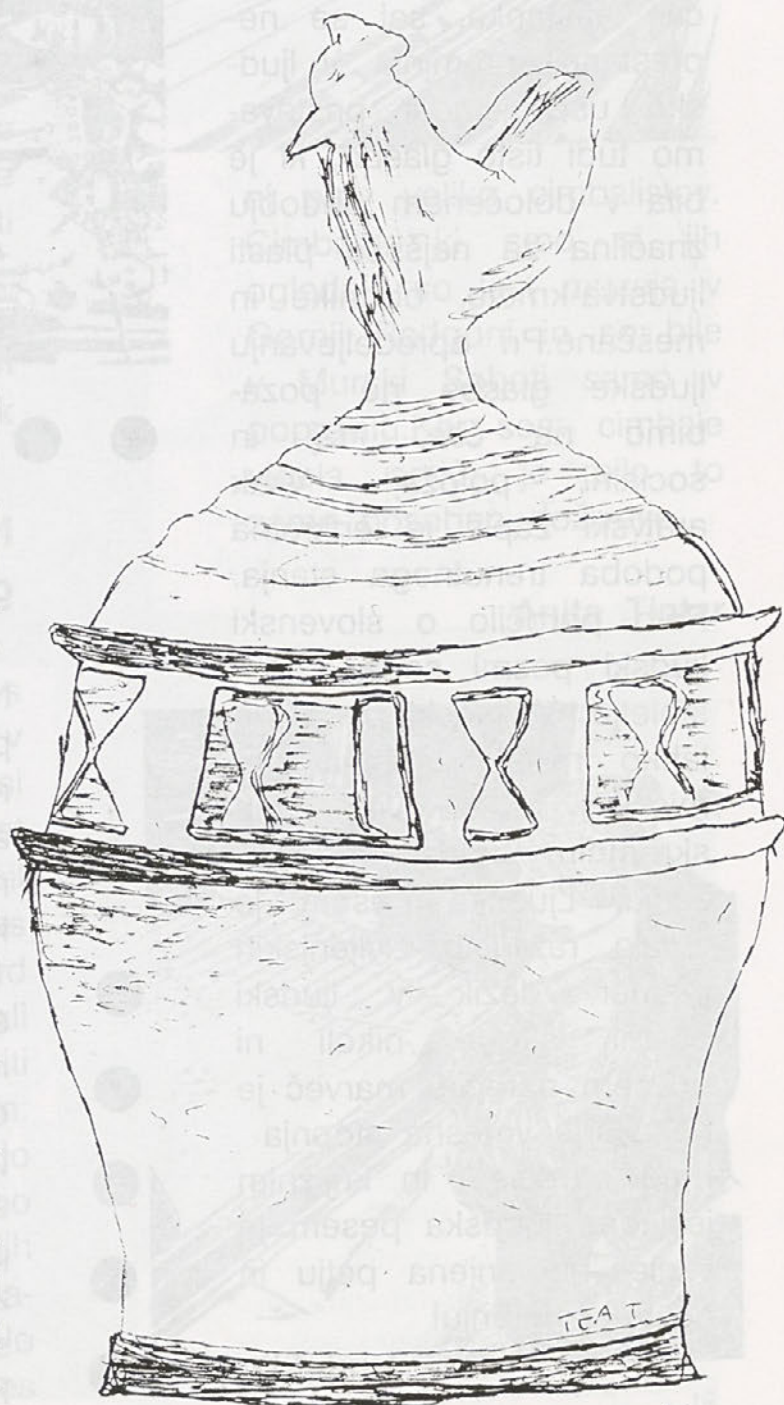
Godčevstvo

Godci so se po vsej Sloveniji družili v večje in manjše skupine. Obstajale so in še obstajajo dokaj stalne skupine določenega kraja in časa. Sestava skupin je zvečine naključna, odvisna od godcev in glasbil, ki jih je moč najti na določenem področju.

Godčevstvo je bilo trdo delo, ki je najpogosteje pomenilo dodaten vir zaslužka, še kako dobrodošel revnejšim kmetom, dninarjem, bajtarjem, roko-delcem, saj godcev med premožnejšimi sloji prebivalstva skoraj ni. Ponekod se je godčevstvo pozimi spremenilo v dvo do trite-

denško ali celo večme-sečno igranje. Godčevstvo je bilo do druge vojne strogo moško opravilo, ženske so smele le citrati, najpogosteje samo doma. Tudi slovenski jezik ne pozna ženske oblike samostalnika godec.

Edita Mitrović

Veda o plesnem izročilu se imenuje etnokoreologija. Ples je slovenska beseda, ki izhaja iz staroslovenskega jezika. Poznamo pa tudi druge izraze: na Koroškem in Gorenjskem raj ali rej, v Beli krajini pa kolo.

Tako kot zapisujemo glasbo z notami, je moč zapisati tudi plese s posebnimi znaki. V minulih stoletjih so nastajali različni sistemi zapisovanja od opisnih do zapisov z grafičnimi simboli.

Plesi so ali podedovani iz preteklosti in jih časovno ni moč opredeliti, ali pa so privzeti od drugod. Prvotni plesi so na Slovenskem že izumrli.

Slovensko ljudsko plesno izročilo delimo v dve plasti: starejšo in novejšo. Večina najstarejših plesov je skupinskih. Plesalci se primejo za roke in v obliki kače ali vrste poskakujejo. Povsod v Evropi je znana igra "Al je kaj trden ta vaš most?"

Včasihso jo v Beli krajini plesali tudi odrasli.

V novejšo plast pa spadajo plesi, ki so skoraj vsi tujega izvora, a prilagojeni slovenski gibčnosti.

LJUDSKI PLES

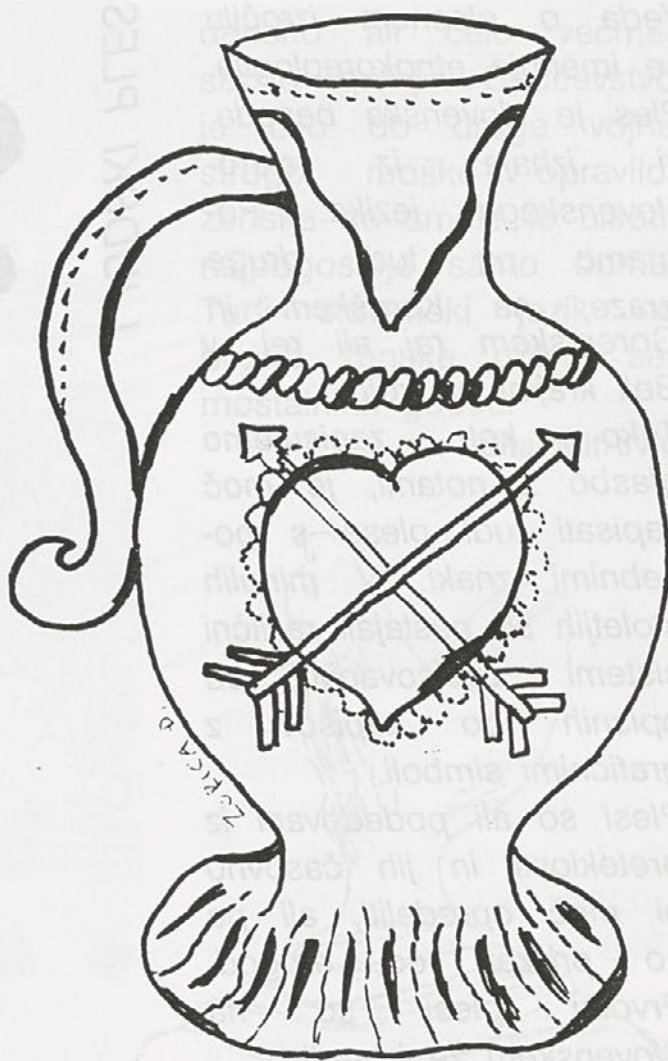
RAZMIŠLJANJE MAJINE MAMICE

Nekega večera v januarju mi je Maja med pripravljanjem večerje z navdušenjem zaupala "skrivnost" 6.b. "Mami, pripravljamo projekt o značilnostih Prekmurja in o Vladu Kreslinu. Sodelujete lahko tudi starši, zato prosim, povej mi kaj o tem!"

Nasmehnila sem se svojemu nepoznavanju tega koščka naše domovine in se istočasno hitro pohvalila, da mi je poznan refren nekaterih Kreslinovih uspešnic. Bila je zadovoljna in od takrat dalje sem dnevno na tekočem, kaj se v razredu dogaja. Ko pa se je prejšnjo sredo ves 6.b odpovedal zimskim radostim na snegu in ste namesto zabave vsi učenci ves dan neumorno delali na zastavljenem projektu, sem se odločila, da vam pišem.

Čestitam vsakemu posebej in vsem skupaj!

Torej čestitam:

VAZA

- učencem 6.b, ki znate biti pevci, recitatorji, pesalci, novinarji, pesniki, glasbeniki, likovniki, fotografi,

- mentorjem, ga. Marjani Štern, ga. Sonji Čibej, ga. Branki Moškon, g. Branku Šusterju in g. Juretu Mokonu, ki znajo in so tudi v pravem trenutku hoteli prisluhniti želji naših šestošolcev in

- vodstvu šole, ki že vrsto let ustvarja v tem našem grmskem hramu učenosti" tako klimo in pogoje, da so učenci in njihovi učitelji pripravljeni žrtvovati svoje ideje, energijo, čas in dobro voljo za vrsto zanimivih stvari, ki so izven obveznosti rednega - obveznega učnega programa.

Vsi skupaj ste danes zame, verjetno pa tudi za ostale starše 6.b, pravi strokovnjaki v poznavanju Prekmurja, njegovih pesmi, plesov, znamenitosti, običajev in seveda tudi Vlada Kreslina in Beltinške bande. Pomembnejša od vsega pridobljenega znanja pa je, verjemite mi, spoznanje, da ste bili uspešni zato, ker vas je

vodila vaša volja in poslušni mentorjev in ker ste delali po dobri metodi dela v skupini, kjer se je vsakdo izmed vas lahko izkazal na njemu najbolj ljuben način. Tako ste ponovno spoznavali drug drugega, odkrivali samega sebe in se učili na prijetnejši način.

In na koncu še nekaj o glavni nagradi, ki jo bo deležen zmagovalni razred med slovenskimi osnovnošolci. Priznam, potovanje v Pariz je vabljivo! Ne glede na končni izbor, pa vam želim povedati, da je vaš projekt dober, za vas, vaše mentorje, šolo in nas, starše, pa najboljši. Bodite ponosni na opravljeno delo!

Projekt Prekmurska ljudska pesem, ples in Vlado Kreslin vas bo z vsemi dogodovčinami, ki ste jih ob njegovem nastajanju doživeli, prav gotovo še dolgo spominjal na zagnanost, prijateljstvo in slogo 6.b, v Pariz pa boste, če ne ob tej priliki, potovali že kdaj drugič. Kljub temu ste vi zmagovalci!

Z najboljšimi željami
Dragica Ferbežar

DVE MINI ANKETI DVE MINI ANKETI

Katero imamo najraje

Med učenci našega razreda sem naredila anketo, da bi ugotovila, katera Kreslinova pesem nam je najlepša, oziroma katero najraje poslušamo. Učenci smo doma povprašali starše, dedke, babice ter druge sorodnike in znance ter dobili naslednje odgovore:

ROK BEČIČ: Jaz najraje poslušam pesem Samo ti, mami in oči pa njegovih pesmi ne poznata.

ANA ČOLIČ: Zelo rada poslušam Vlada Kreslina. Meni in očetu je najbolj všeč Namesto koga roža cveti, moji mamici pa Venci veili.

SAŠO CVETKOVIČ: Meni je najbolj všeč pesem Samo ti, mami Venci veili, oče pa ne posluša Vlada Kreslina.

ZORICA DJENADIČ: Najraje poslušam Kreslinovo pesem Namesto koga roža cveti. Moja mami in oči pa Kreslina ne poslušata.

NEJC DRENIK: Najraje poslušam Kreslinovo pesem Samo ti. Oči in mami pa Kreslinovih pesmi ne poznata.

MATIC ERŽEK: Meni je najbolj všeč pesem Samo ti, mama in oče pa ne poslušata Vlada Kreslina.

MAJA FERBEŽAR: Jaz najraje poslušam Namesto koga roža cveti. Mami najraje poslušata Venci veili, oči pa pesem Črna kitara.

EDIN GABELJIČ: Meni je najbolj všeč Kreslinova pesem Venci veili, mami in oči pa ne poslušata Vlada Kreslina.

JASNA HADŽIALIČ: Vse pesmi Vlada Kreslina imam rada, najraši pa pesem Namesto koga roža cveti. Tudi moja mami ima rada to pesem. Moj oče pa Vlada Kreslina ne poslušata.

TINA HUDOKLIN: Meni je najbolj všeč Kreslinova pesem Samo ti, mami in sestri Namesto koga roža cveti, očetu pa Črna kitara.

IZAK KALČIČ: Meni, sestri in mami je najbolj všeč pesem Črna kitara, oči pa Kreslinovih pesmi ne poslušata.

CORDANA KNEZ: Meni in bratu je najbolj všeč pesem Samo ti, mami Namesto koga roža cveti, oči pa Kreslinovih pesmi ne pozna.

HELENA LAHARNER: Sama najraje poslušam Kreslinovo pesem Venci veili, očka, mamica in brat pa Kreslinovih pesmi ne poslušajo.

MATEJA MAROLT: Najlepša Kreslinova pesem mi je Venci veili. Mamina najljubša je Za koga roža cvete. Za očeta ne vem. Brat ima doma eno njegovo mini ploščo, vendar ne vem najljubše.

ALEN MITIČ: Meni je najbolj všeč pesem Novo jutro, mama pa ne poslušata Vlada Kreslina.

EDITA MITROVIČ: Jaz najraje poslušam Kreslinovo pesem Namesto koga roža cveti, mami in oči pa Venci veili.

SAŠO MRHAR: Meni je najbolj všeč pesem Črna kitara, mami Namesto koga roža cveti, očetu pa Venci veili.

IGOR PIVAČIČ: Meni je najbolj všeč pesem Venci veili, očetu Namesto koga roža cveti, mama pa ne poslušata Kreslinovih pesmi.

KATARINA PLANINC: Sama najraje poslušam pesem Venci vejli. Moj očka in mami pa Kreslina ne poslušata.

JOŽKO PLANTAN: Pri nas nihče ne poslušata Vlada Kreslina.

MARIJA LAURA POTOČNIK: Od Kreslinovih pesmi je meni, moji mami in bratu najbolj všeč pesem Črna kitara, očetu pa Namesto koga roža cveti.

MARKO POVŠE: Jaz najraje poslušam pesem Samo ti, mami in oči pa ne poslušata Vlada Kreslina.

DORIS SEMENIČ: Meni je najbolj všeč Kreslinova pesem Namesto koga roža cveti. Moj oči in mami pa Vlada Kreslina ne poslušata.

SIMONA SKUPEK: Moj oči in jaz najraje poslušava pesem Samo ti, moja mami pa Namesto koga roža cveti.

ANITA TINTOR: Moja starša najraje poslušata Kreslinovo pesem Namesto koga roža cveti. Meni pa je najbolj pri srcu pesem z naslovom Rad te imam.

TEA TUŠEK: Jaz najraje poslušam pesem Namesto koga roža cveti, mami tudi. Oči in sestra pa njegovih pesmi ne poznata.

NASTJA MIKAČ: Meni je najbolj všeč pesem Namesto koga roža cveti, mami in babici pa Črna kitara.

Gordana Knez, 6.b

Ocena projekta

Ga. Olga Golob, pomočnica ravnateljja, je v sklepnem delu projekta prosila učence 6.b, naj odgovorijo na anketni vprašalnik. Nanj se ni bilo potrebno podpisati, zaželeni pa so bili premišljeni in iskreni odgovori. Dveh učencev ni bilo v šoli, zato je na kratek vprašalnik izčrpno odgovorilo 25 učencev. Ga. Golobova je odgovore analizirala in izdelala zbirnik odgovorov ter na kratko ovrednotila dosežene cilje našega projekta. Za vso njeno pomoč - iskrena hvala!

ZBIRNIK ODGOVOROV

Na vprašalnik je odgovorilo 25 učencev 6. b razreda.

	Št. odg.	%
1. Hotel-a sem spoznati Prekmurje, ljudske pesmi in plese ter Vlada Kreslina:	19	76
Še bolj sem se hotel-a družiti in zblížati s sošolci:	11	44
Rad bi šel v Francijo:	4	16
Dokazal bi rad, kaj znam:	1	4
Zaradi zabave:		

ANKETNI VPRAŠALNIK

1. Zakaj si se odločil-a, da boš sodeloval-a pri tem projektu?
2. Kakšno se ti je zdelo delo v skupinah?
3. Kaj ti je bilo pri tem projektu najbolj všeč?
4. Katere stvari v projektu bi spremenil-a?
5. Če bi še enkrat delali tak projekt, bi ti sodeloval-a?
A - takoj B - morda še kdaj C - nikoli več
6. Če želiš, napiši še kaj: željo, predlog, pripombo, priporočilo, kritiko...

Odstranila bi učence, ki nič ne delajo:

Da bi vsi vložili veliko truda:

5. A:

B:

6. Želim, da bi s projektom, v katerega smo vložili veliko truda, uspeli, dobili nagrado in tudi drugim dokazali, kaj znamo:

Tudi drugi učenci naj se odločijo za tak način dela:

Se si želimo takih ekskurzij:

Za tak projekt moraš biti zainteresiran in vedno pripravljen delati:

Če bi še enkrat šli radi v tak projekt, vedite, da boste morali "garati":

Se več časa bi potrebovali:

Da se zresnijo tisti učenci, ki mislijo, da je to vse za "hec" in začnejo trdo delati:

Z velikim veseljem sem v vaših zbranih odgovorih na ta kratek anketni vprašalnik našla ključne besede, ki spremljajo vsakega od nas na poti skozi življenje: VARNOST, PRIJATELJSTVO, MOČ, SVOBODA, ZABAVA.

Vse to ste ob skupnem delu doživljali, občutili in delili; zato ste tako uspešno spoznali veliko novega. Poglobili in oplemenitili ste ne samo svoje znanje, ampak tudi srca in duše. Vam in vašim mentorjem čestitam za uspešno delo.

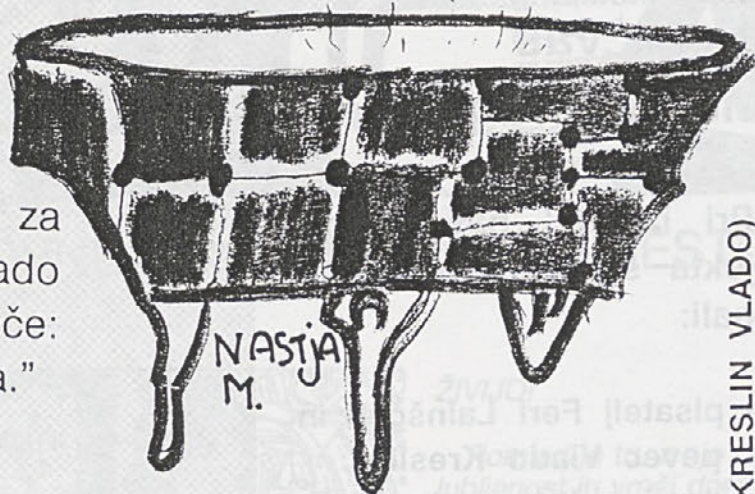
Olga Golob
pomočnica ravnateljja

HI-HI-HI HI-HI-HI HI-HI-HI HI-HI-HI HI-HI-HI HI-HI-HI

Anekdote

LIGNJI

V Piranu so bili za večerjo lignji. Vlado odrine krožnik in reče: "Ocvirke imam doma."

Rešitev: (KRESLIN VLADO)

GOBOVA JUHA

Po koncertu so jih k Štormanovim povabili na gobovo juho. Vlado odrine krožnik ter reče, da so jim v juho dali strupene gobe. Nihče ni hotel več jesti juhe. Vlado pa je mirno spet začel jesti. Vsi so zavpili, da je Vlado nor, ker je tisto juho. Vlado je mirno odgovoril, da se je samo šalil.

Ana, Tea, Polk

UGANKA

Kako je naslov knjigi, po kateri je bil narejen slovenski film Halgato?

Odgovor napišite s svojim imenom vred na listek in ga vrzite v Najčin nabiralnik v avli šole. Trije izžrebaní nagrajenci bodo dobili filmske plakate in vstopnice za kino!

PREKMURSKÉ LJUDSKÉ MODROSTI

Sama fala se pod stolom vala.

Prej zgrabijo lažca kak plantovega psa.

Ge žena gospodari, tam vuk mesari.

Hudi glas peruti ma, dober komaj kluka ta.

Velka fala, dika mala.

Škrtlovi dosta troši, novi pa dosta bloudi.

Anita Tintor, 6.b

Brez vas ne bi mogli

Pri izvedbi našega projekta ste prijazno pomagali:

- pisatelj Feri Lainšček in pevec Vlado Kreslin,
- družina Kreslin ter Jože in Janči iz Beltincev,
- etnografinja soboškega muzeja ga. Nataša Konestabo in restavrator g. Boris Orešnik,
- direktor avtobusnega podjetja Gorjanci g. Marijan Smrke,
- sekretarka za izobraževanje ga. Vasja Fuis,
- lastnik fotografskega ateljeja Asja g. Zoran Ercegovčević,
- knjižničarka novomeške Študijske knjižnice ga. Slavka Kristan,
- strojepiska ga. Jožica Šulc,

- profesorica glasbe ga. Sonja Čibej,
- predmetna učiteljica tehnične vzgoje ga. Branka Moškon,
- televizijski snemalec g. Jure Moškon,
- likovni pedagog g. Branko Šuster,
- predmetna učiteljica slovenskega jezika ga. Marjana Štern,
- ravnatelj šole g. Marijan Špilar,
- pomočnica ravnatelja ga. Olga Golob,
- tajnica šole ga. Jelka Simič.

S hvaležnostjo in ljubeznijo se vas bomo spominjali

učenci 6.b

Uredniški odbor: učenke 6.b

Anita Tintor, Jasna Hadžialić, Edita Mitrović, Tea Tušek

Odgovorna urednica, mentorica in lektorica: Marjana Štern

Likovno in grafično oblikovanje: mentor Branko Šuster in učenci 6.b
Edin Gabeljič, Izok Kalčič, Marko Povše, Gordana Knez, Tina Hudoklin, Katarina Planinc, Helena Laharnar, Sašo Mrhar

Število izvodov: 80